

Odpovědi na otázky SKAS

Milí kolegové,

níže jsem sepsal odpovědi na Vaše otázky v pořadí, v jakém byly položeny. Snažil jsem se o stručnost, neboť i většina jich v nějaké podobě zazněla v uplynulých dnech. Přesto Vaši aktivitu hodnotím velmi pozitivně, oceňuji, jakou práci jste odvedli v diskuzi s kandidáty. Přeji Vám osobně i SKAS, aby jste zvolili dobrého děkana, který bude otevřen novým myšlenkám, posune MFF o notný kus dopředu a který s Vámi bude nadšeně diskutovat a řešit problémy, které Vás tíží.

Tomáš Jirotko

Profil studenta

1. Otázka aplikovaného/teoretického studia dle mého není spjata s otázkou kvality. Obojí jsou dvě nesouvisející věci. Tj. může být i málo kvalitní teoretické studium stejně jako vysoce kvalitní aplikované. Z toho pohledu odpovídám, že se máme snažit o co nejkvalitnější studium v jakémkoli oboru, kde ho jsme schopni zajistit na vysoké úrovni, a pokud nejsme, pak ať raději takové studium nepořádáme.
2. Jsem jednoznačně pro existenci přijímacích zkoušek. Měly by být připraveny tak, aby každý, kdo je ochoten vyvinout určité usilí, jimi prošel. Nastavení pravidel by mělo být odpovědností garantů studijních programů. Pokud uznají, že nejsou schopni vyučovat vysoké množství studentů, ať si nastaví vhodné kvóty. Opakuji, jde nám o kvalitu.
3. V ideálním případě by studenti měli jazykově vybaveni přicházet ze středních škol. Pochopitelně, že odborné výrazy se mohou doučit později, a zejména tomu by měly být přizpůsobeny jazykové kurzy na MFF. Je nutné, aby při psaní bakalářské práce již student byl schopen zpracovávat cizojazyčné články.
4. Fakulta by měla dále rozšiřovat systém stipendií. Bylo by vhodné vyhodnocovat studenty podle ročníků a oborů tak, aby všichni měli srovnatelné podmínky. Nerozumím práci navíc? Pokud jde o brigády jinde, tak ne, pokud tazatel míní projekty v oboru studia, tak takové studenty by bylo dobré odměňovat mimořádným stipendiem, pokud jejich práce byla úspěšná. Vynikající studenti by měli mít právo na vyšší stipendium, fakulta by je navíc měla motivovat ke studijním cestám, individuálně podporovat jejich vlastní bádání ve spolupráci s jejich učiteli apod.

Profil absolventa

1. Soudím, že je každého soukromou věcí, kde se uplatní a fakulta by toho neměla nikomu moc mluvit. Měli bychom sledovat informace z praxe a pravidelně sebraná data vyhodnocovat a kriticky analyzovat, tj. nepřebírat automaticky všechny požadavky zvenčí, ale brát je v potaz. Obecně jsem však pro to, abychom okamžitě nezaměstnávali naše absolventy, raději se pokusili je na rok, dva dostat na jiné zahraniční pracoviště, kde by získali jiné zkušenosti. Výměnou bychom mohli absolventy těchto pracovišť na rok, dva zaměstnat u nás. Přesná data nemám k dispozici.
2. Náš absolvent by měl mít rozhled a vynikat svou hloubavostí, otevřeností, kritickým smýšlením a schopností řešit složité situace.

Forma studia

1. Ano, v první fázi je třeba se zaměřit na propagaci studia na MFF v zahraničí. Předpokládám, že garanti oborů by v první fázi se měli dohodnout, které obory vybrat pro pilotní projekt rozjezdu studia v angličtině.
2. Bylo by rozumnější, kdyby studenti byli v jedné budově, a dojížděli učitelé. Zejména v případě zahraničních studentů by současný stav působil ostudně. Na druhou stranu jsem si vědom komplikované prostorové situace (laboratoře, velké posluchárny), z níž je nutné vycházet.

Studijní materiály

1. Pracovníci i katedry by měli být pozitivně hodnoceny i podle vydaných studijních materiálů. Nová ediční politika by měla zrovnocnit elektronická i papírová skripta.
2. Měli bychom vyvinout systém, který bude zpřístupňovat veškeré elektronické učební materiály, získávat zpětnou vazbu od studentů (chyby, hodnocení) a pomáhat knihy vylepšovat. Na základě výsledků je pak možné zvážit tištěné vydání apod.
3. Jsem proti takové povinnosti, nicméně by bylo dobré učitele nabádat a technicky podpořit v tom, aby takové věci sami dělali o své vůli.
4. Matfyzpress považuji za zbytečnou organizaci. Soudím, že by stačil jeden člověk, který by koordinoval výše uvedené.
5. Knihovna je zdrojem informací. Jde o to, aby efektivně nakupovala knihy, časopisy apod., které pomohou studentům i pracovníkům v jejich bádání. V souvislosti s elektronizací skript patrně bude význam skriptárny mezi studenty umenšován, nicméně staré učebnice budou stále k dispozici. Avšak je vhodné neustále průběžně rozšiřovat množství skript a doporučených studijních knih, které jsou jinak studentům těžko dostupné. Seznam odebíraných časopisů v knihovnách by měl být aktualizován na základě požadavků fakultní veřejnosti.
6. Nahrávání přednášek může být fakultou podporováno, bude-li ze strany studentů zájem. Na fakultě dnes chybí učebny vybavené vhodnou technologií, a to by bylo dobré napravit.
7. Jedná se o neformální studentské portály a předpokládám, že tak tomu bude i nadále. Fakulta by do jejich obsahu neměla mluvit.

Anketa a vyučující

1. Zvažme možnost povinnosti vyplnění ankety nebo alespoň její části či celoroční sběr připomínek a podnětů.
2. Anketa nesmí být samoúčelná, a k jejím výsledkům je nutné přihlížet při obsazování přednášek.
3. Přednášky v 1. ročníku by měli učit ti nejlepší pedagogové, kteří se pravidelně v anketách objevují mezi dobře hodnocenými. Hlavní slovo však mají garanti studia.
4. Bylo by logické, aby matematiku učili lidé z MS, programování lidé z IS, fyziku lidé z FS.
5. Minimálně začínající učitelé by měli absolvovat krátký kurz, kde jim budou osvětleny základy pedagogiky, sociologie a psychologie. Rovněž je dobré si poslechnout zkušenější kolegy. Tyto kurzy by měly být otevřené všem a učitelé by měli být nabádáni k jejich návštěvě.

Studium obecně

1. Tady je třeba se pohybovat v mezích stanovených akreditací a studijními plány. Domnívám se, že studenti, kteří v bc. studiu získají kredity navíc, by měli mít možnost si je přenést dále.
2. Prerekvizity by měly být odpouštěny jen ve zcela vyjímečných případech a po zvážení garantem studijního oboru a studijního proděkana. Jeden přestup studenta mezi obory by měl být možný, ale nesmí se z toho stát běžná praxe. Takový student by měl mít např. splněny své studijní povinnosti (30 kreditů za semestr).
3. Chci studentům zajistit garanci stabilního studijního prostředí, jehož pilíři jsou zejména povinné a povinně volitelné předměty, u kterých by během standardního studijního období nemělo docházet k zásadním změnám, a pokud ano, tyto by neměly být ve studentův neprospěch. Jistě je potřeba dělat pravidelné aktualizace studijních osnov dle aktuální trendů (zejména v dynamických oborech na fakultě vyučovaných). Pravidla pro jejich zavádění by měla být nastavena jasně, aby nebyla rozporu s výše uvedenou tezí a aby změny byly ohlašovány s dostatečným předstihem.
4. Rozhodně jsou garantovány povinné předměty a v povinně volitelných by měly být činěny jen drobné změny odpovídající novinkám z oboru apod.
5. Velmi pozitivně.
6. Externisté jsou velmi důležitými odborníky, kteří mají našim studentům co sdělit. Rozhodně jsem proti omezování jejich výuky, pokud nemáme kvalitní interní náhradu, nebo externisté nepáchají nějaké problémy.
7. Smlouvy by neměly být prodlužovány automaticky, zdravá konkurence je obvykle velmi motivující. Co se týče starších kolegů, odděluji dvě roviny jejich působení na MFF: pedagogicko-vědeckou a správní. V případě druhé považují za žádoucí, aby staří průběžně uvolňovali své funkce nastupujícím generacím. V případě první však cítím velkou úctu k letitým profesorům, kteří jsou stále aktivní, chtějí vést semináře a předávat své znalosti studentům a toto podporovat. Mělo by postupně docházet k umenšování jejich mzdových úvazků, a tedy i finančních nákladů pro školu.
8. Tento propad se dá zastavit jedinečně inovací těchto oborů.

Doktorské studium

1. Podmínky nejsou vyhovující a doktorandi pracující na plný úvazek někde jinde jsou toho důkazem. Měli bychom vylepšit systém jejich odměňování tak, aby byl více motivující. Měli bychom se vypořádat s černými dušemi, abychom lépe platili ty, kdo se snaží. Podmínky by měly být rámcově stejné na celé fakultě, ale jednotlivé obory se v tomto rámci mohou pohybovat nezávisle. Jejich výsledky však musejí být vyhodnocovány, a pokud se ukáže problém, bude nutné zasáhnout z pozice moci.
2. Fakulta by měla studenty hodnotit podle jejich akademických výsledků, tj. učení, publikace článků, prezentace na konferencích atd. Aktivní doktorandi by měli dostávat zvláštní bonusy.

Didaktika

1. Domnívám se, že tento obor spíše patří na filozofickou fakultu, a proto by bylo dobré se pokusit o nějakou součinnost. Z toho úhlu pohledu by se pak dalo hovořit o podmínkách pro humanitní obory.
2. Učitelské obory by měly být více propagovány mezi středoškolskými studenty, kteří uvažují o studiu pedagogické fakulty. Možná bude nutné trochu slevit z požadavků na nastupující žáky a věnovat se jim mnohem více, aby studium na MFF zvládli a byli dobrými učiteli.
3. Necítím potřebu dramatických změn. Kurzy celoživotního vzdělávání mají pokračovat dále podle podobných pravidel jako nyní.

Věda a výzkum

1. Domnívám se, že nestačí jen rozeslat odkazy na brožurky, ale že k častým grantům mohou být pořádány semináře, v nichž zejména noví kolegové se dozví vše potřebné.
2. Tento poměr by měl být co nejvyváženější, aby nedocházelo k preferenci jednoho či druhého, protože je za to víc peněz. MFF není jen škola nebo jen výzkumný ústav, ale obojí dohromady. Vědomi si tohoto poslání bychom měli usměrňovat toky finančních prostředků, abychom cílevědomě a spravedlivě podporovali úspěšné skupiny a každý měl šanci se prosadit.

Vedení fakulty

1. Děkan + proděkani + tajemník + jako pozorovatel předseda AS nebo jeho zástupce.
2. Spolupráce by měla být velmi živá a obousměrná. Senát by měl být více vtažen do tvorby nových předpisů.
3. SKAS je oficiálním orgánem a měl by mít možnost využívat oficiální zdroje.
4. Činnost sekcí i kateder je velmi uzavřená do sebe, málo se spolupracuje napříč fakultou, a podle mě je to velká škoda. Měla by být nalezena platforma pro setkávání lidí různých specializací, přístupů i názorů, aby byla posílena spolupráce uvnitř celé fakulty bez ohledu na sekce či ústavy.
5. Ne.
6. Minimálně 40 hodin týdně.
7. Můj subjektivní pocit je, že účelová zařízení jako správa budov nepracují s příliš velkým nadšením. Toto však hodlám prověřit a v součinnosti s řediteli naleznout způsoby zlepšení služeb pro fakultní i mimofakultní veřejnost.
8. Nástrojem je anketa ať už po semestru nebo kontinuální. Vzešlé připomínky by měli řešit vedoucí pracovišť ve spolupráci se studijními guaranty nezávisle na vůli děkana.
9. Podle zákona je to vyloučeno, ale je věcí senátu, zda chce mít nějaký poradní sbor či nikoli. Obecně však velmi uvítám jakoukoli spolupráci s absolventy.
10. Je třeba v boji nepřestávat a stále rektorát urgovat, neboť v těchto konkrétních případech jde jasně o záležitost fakulty.
11. Studijní proděkan koordinuje činnost garantů studia a řeší problémy studentů. Je odpovědný za průběh přijímacího řízení, studia, uznávání předmětů, SZZ atd. Proděkan pro vědu je odpovědný za podávání žádostí o granty, jejich řešení, dublování, čerpání peněz, aby vše bylo po formální stránce v pořádku. Rovněž organizuje zahraniční spolupráce. Proděkan pro rozvoj a hospodaření sleduje možnosti růstu fakulty, úzce spolupracuje s tajemníkem.
12. Finanční zdroje jsou pro každou sekci trochu jiné, s čímž je třeba počítat. Předpokládám však, že všechny katedry by měly být hodnoceny podle stejných pravidel reflektujících specifika jednotlivých disciplín (např. softwarová část informatiky) při rozdělování peněz na fakultě. Pokud by se některé pracoviště dostalo jeden rok do potíží, mělo by mu být pomoheno. Rovněž je ze společných peněz třeba myslet na nové naděje, které zatím nemají vlastní zdroje, ale mají potenciál, že se k nim brzy dostanou.
13. Nerozlišuji mezi zasítovanými a nezasítovanými lidmi. VŘ mají jasně daná pravidla, jejich požadavky musejí být veřejné a i rozhodnutí a odůvodnění komise. Ta navíc by měla obsahovat výzammou část lidí zvenčí, kteří žádné sítě neznají.

Finance, investice, rozvoj

1. V první řadě budeme donuceni šetřit. S hledáním peněz bych velmi rád spolupracoval s našimi absolventy, jejich firmami. Kromě toho je třeba se více zapojovat do mezinárodních

- soutěží o výzkumné granty.
2. ERC granty vnímám jako velmi důležitý a prestižní nástroj, který na MFF téměř není využíván. Měli bychom více o těchto zdrojích hovořit, hledat lidi, kteří by na tyto projekty mohli dosáhnout a podporovat je. Vlatní self-assessment nechystám.
 3. Žádnou oficiální koncepci neznám. Myslím, že vzhledem k nejisté budoucnosti by nebylo moudré financovat velké projekty, a proto se mi jako rozumné řešení jeví pronájem kanceláří v Karlíně pro MS a IS.
 4. Shodná pravidla pro všechny katedry. Didaktické katedry budou velmi pravděpodobně odkázány na solidaritu druhých, nebo zvýší svou aktivitu směrem ke studentům ne učitelských oborů, ale i třeba přípravou kurů pro učitele. Celkové rozdělení by mělo být vyrovnané co se týče poměru věda/studium a roli hrají publikované výsledky, konference, skripta, počty studentů, prací atp.
 5. Ano, možnosti úspory jsou i v používání svobodného software. Navíc na fakultě různé projekty také žijí, takže i ty bychom mohli lépe podporovat.

Propagace

1. Měl by existovat jeden hlavní koordinátor, který zastřeší činnosti jako web, korespondenční semináře, propagační letáky, tiskové oddělení atd. Studenti budou dále pomáhat na svých projektech (koresp. sem.). Pracoviště by k informování (svých členů, studentů, veřejnosti) měla používat globální stránky fakulty (speciální host na semináři, nový článek, nová přednáška, exkurze,...), odkud bude snadné data agregovat, díky čemuž se zajistí proudění informací nahoru i dolů.
2. Vnitrofakultní komunikace je velmi nedoceněná, a proto je v tak špatném stavu. Především chybí infrastruktura – každé katedra má jiný web, mnohdy velmi neaktualizovaný. Úkolem děkanátu je vytvořit takovou infrastrukturu, která umožní informace sdílet.
3. V propagační činnosti výbornou službu již léta odvádějí korespondenční semináře, tématické dny či soutěže pro středoškoláky. Tyto aktivity nejenže propagují MFF, ale také vytvářejí u mladých lidí vztah ke studiu a oborům na fakultě studovaným. Rezervy vidím ve vizuální propagaci MFF ať se jedná o webové stránky nebo o informační tiskoviny. V tomto oboru se dle mého vyplatí využít služeb profesionálů (agentury, umělecké školy, designéřská studia) a vytvořit kvalitní – ne laciné – a graficky poutavé materiály (podobné aktivity se již začaly objevovat na infromatické sekci).
4. Moderní škola, kde se vyvíjí a pracuje se skvělými technologiemi, kde pracují a studují úspěšní lidé, kteří jsou ve světě vyhledávanými odborníky. Velký potenciál vidím ve využití našich absolventů, pokud by souhlasili, na významných pozicích různých firem (PPF, RSJ, Google, ministerstva,...).
5. Internet, korespondenční semináře, veletrhy vzdělávání nejen u nás, ale v zahraničí.
6. Web by měl mít plnohodnotnou anglickou mutaci minimálně v části pro uchazeče a pro vědu. MFF bude používat moderní média i osobní kontakt na veletrzích.
7. Myslím, že matfyzáci se rádi sdružují a že jsou aktivní. Co chybí, je možnost velkých setkání mezi sekcemi, kde by se diskutovalo o aktuálním dění.
8. Standardně. Je třeba nastavit pravidla, co od akce očekáváme, a podle kvality projektu a jeho užitečnosti případně akci podpořit. SKAS v této činnosti podobně postupuje již dnes.
9. Ano a myslím, že nemusí být nutně jen v Praze, ale jde samozřejmě o to, aby někdo takové přednášky byl ochoten dělat. Mohla by to být jedna z náplní pro didaktické katedry.
10. I to je jedno z poslání fakulty, na které nesmíme zapomínat. Popularizační přednášky, sekce webu pro veřejnost a jiné by měly plnit tuto funkci.
11. Korespondenční semináře by měly pokračovat dále, přeji jim co nejvíc řešitelů a MFF přeji, aby tito řešitelé pak zasedli v jejich lavicích!

Ostatní

1. MFF by měla být suverénním a sebevědomým účastníkem společenských diskuzí, které se dotýkají jejich činností (státní maturity, vzdělanost, financování vědy, reforma VŠ,...). K tomu je zapotřebí důkladně sledovat aktuální dění a být připraven do něj zasahovat. V případě otázky etického chování programu myslím, že existuje dostatečné množství organizací, které se o něco podobného snaží, MFF je může odborně podpořit.
2. Ovšemže. MFF již nyní je neformálním etalonem, v případě přechodu na institucionální akreditace bych byl velmi rád, kdyby MFF byla lídrem tohoto procesu. Z takové pozice pak bude snazší se účastnit dalších diskuzí a plánování do budoucna.
3. Vedení by mělo brát studenty jako rovnocenné partnery, jejichž mluvčím je SKAS. Z toho úhlu mi SKAS připadá jako správný komunikační kanál směrem ke studentům. Bylo by dobré, kdyby studenti projevovali stále větší aktivitu v tomto smyslu, což by mohlo vyústit i v možné rozšíření SKAS. Podpora rodin s dětmi stojí poněkud mimo fakultní politiku, nicméně pokud by vznikla prostorová možnost po vytvoření dětských koutků, takovou aktivitu bych se nebránil podpořit. O částečných úvazcích nemám data.
4. Obecně je mezi ženami menší zájem o studium technických disciplin. Jde o historické pojetí role muže a ženy ve společnosti, které se v posledních desetiletích velmi změnilo. MFF jistě nabízí rovné příležitosti, což se i odráží na zvyšujícím se procentu žen na fakultě. Obecně jsem však byl proti jakémukoli zvýhodňování nějaké skupiny (tzv. pozitivní diskriminace).
5. MFF je institucí specializující se na základní výzkum, ve kterém má hlubokou tradici a dobré výsledky. To je naše přednost a významná odlišnost proti ČVUT nebo PřF MU. Pokud si tento status udržíme, budeme sledovat moderní trendy v matematice, computer science a fyzice, budeme proti ostatním školám v ČR zřetelně vymezeni a zájemci o studium si sami zvolí cestu. Naproti tomu by bylo rozumné otevřít se větší spolupráci s těmito školami v oblastech, kde i program MFF směřuje k aplikacím.